

FRAFALD OG UNDERVISNINGSMILJØ

*på erhvervsuddannelserne, EUD og
social- og sundhedsuddannelserne, SOSU*

Målgruppe:

Elever på EUD, SOSU/PGU som har afbrudt deres uddannelse i 2004-2005 og elever der pr. medio november 2005 var igangværende på uddannelsen.

Antal elever i undersøgelsen:

2.928 på EUD, heraf

- 2170 igangværende (ekskl. 27 uden identificerbar status)
- 731 frafaldne

1724 på SOSU/PGU, heraf

- 1.235 igangværende
- 489 frafaldne
- 1.588 elever på SOSU
- 136 elever på PGU

Dataindsamlingen er gennemført i tidsrummet:

EUD: Medio november 2005
– ultimo februar 2006
SOSU/PGU: Ultimo marts
– medio maj 2006

”Frafaldet” – hvad er det?

Frafaldet opdeles i to overordnede kategorier:

- De studerende ”skubbes” ud af studiet på grund af individuelle og institutionelle forhold.
- De studerende ”trækkes” ud af studiet på grund af efterspørgsel fra arbejdsmarkedet.

Kombineres modsætningen ”skubbes” vs. ”trækkes” med inddelingen i ”frafald MED og UDEN perspektiv”, kan der laves følgende overordnede inddeling af frafaldet:

- *Frafald UDEN perspektiv* (skubbes ud). Denne gruppe har efter mødet med den pågældende uddannelse helt forladt uddannelsessystemet og er tillige *ikke* beskæftiget i ordinært job.
- *Frafald MED perspektiv* (trækkes ud). Denne gruppe er faldet fra pga. studieskift eller har forladt uddannelsessystemet til fordel for et job på ordinære vilkår.

Undervisningsmiljøet – hvad er det?

Undervisningsmiljø opdeles i to hovedgrupper:

FYSISK undervisningsmiljø (de rent fysiske rammer på skolen):

- Pladsforhold
- Vedligeholdelse af skolen
- Udendørsarealer
- Adgang til IT-udstyr

SOCIALT undervisningsmiljø:

- Tryghed
- Lærernes faglighed og formidlingsevner
- Omgangstone
- Mobning
- Social omgang med klassekammerater i fritiden

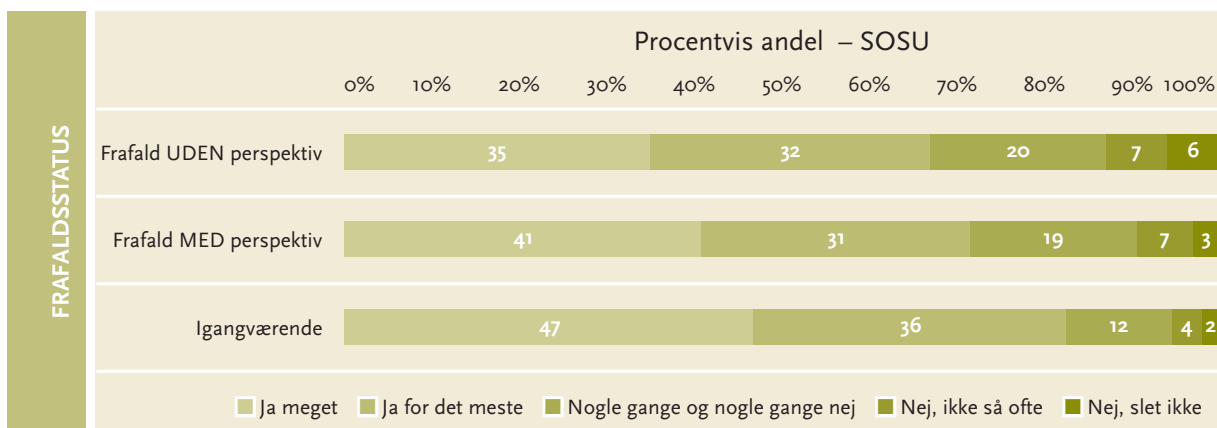
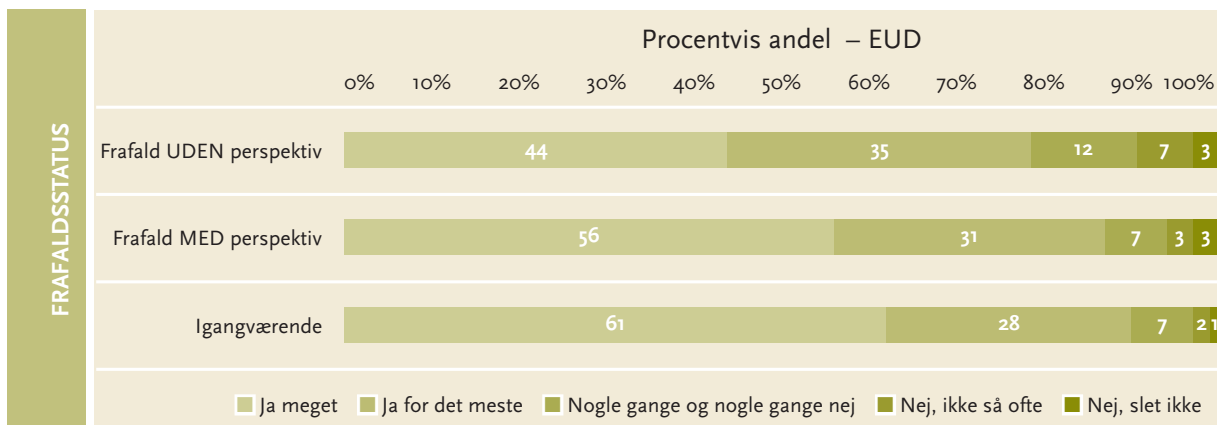
HUSK: Det er elevernes subjektive vurdering af undervisningsmiljøet, der ligger til grund for analysen. Det undersøges altså, om den individuelle elevs opfattelse af undervisningsmiljøet påvirker pågældende elevs tendens til at falde fra uddannelsen.

Det sociale undervisningsmiljø betydning for frafaldet

- Det sociale undervisningsmiljø har en positiv effekt på tilbøjeligheden til at fuldføre uddannelsen. Jo mere tilfredse eleverne er med de relevante forhold, des mindre er sandsynligheden for, at de er på vej til at falde fra.
- Det sociale undervisningsmiljø påvirker frafaldstilbøjeligheden *direkte* i og med, at der her eksisterer en selvstændig målbar effekt.
- De elever, der er faldet fra UDEN perspektiv, er i gennemsnit mindre tilfredse med det sociale undervisningsmiljø end dem, der er faldet fra MED perspektiv.
- Hvis elever falder fra, fordi de har det socialt dårligt med deres *medstuderende*, er der størst sandsynlighed for, at de falder fra UDEN perspektiv.
- De elever, som har et dårligt forhold til *lærere og faglighed*, har *derimod lige stor sandsynlighed for at falde fra MED som UDEN perspektiv*.

EKSEMPEL:

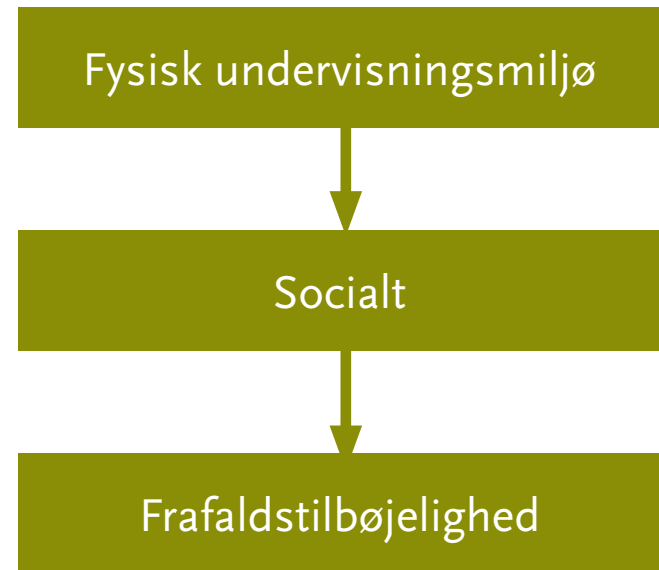
”Føler du dig tryk i klassen/på holdet?”, fordelt på frafaldsstatus

Det fysiske undervisningsmiljø betydning for frafaldet

Elevernes vurdering af det *fysiske undervisningsmiljø* påvirker ikke i sig selv elevernes frafaldstilbøjelighed – hverken på EUD eller SOSU/PGU.

- Dog betydelig sammenhæng mellem dele af det fysiske undervisningsmiljø og dele af det sociale undervisningsmiljø.
- Antagelse: Det fysiske undervisningsmiljø påvirker det sociale undervisningsmiljø à tilfredshed med det fysiske undervisningsmiljø reducerer elevernes tilbøjelighed til at falde fra (gennem styrkelse af det sociale undervisningsmiljø).

Andre faktorerers betydning for frafaldet

I analyserne er følgende variable inddraget udover dem, der vedrører undervisningsmiljøet:

Demografi

- Alder
- Køn

Hjemmebaggrund

- Forældrenes uddannelsesniveau
- Antal bøger i hjemmet

Uddannelsesrelateret (eleven)

- Grund- eller hovedforløb på uddannelsen (kun EUD)
- Uddannelsesretning (7 hovedindgange på EUD)/
Uddannelse (assistent, hjælper og PGU) på SOSU-skolerne)
- Højeste fuldførte uddannelsesniveau

Etnicitet/to-sprogethed

- "Grad af" to-sprogethed (kombinerer forhold hos eleven og i hjemmet)

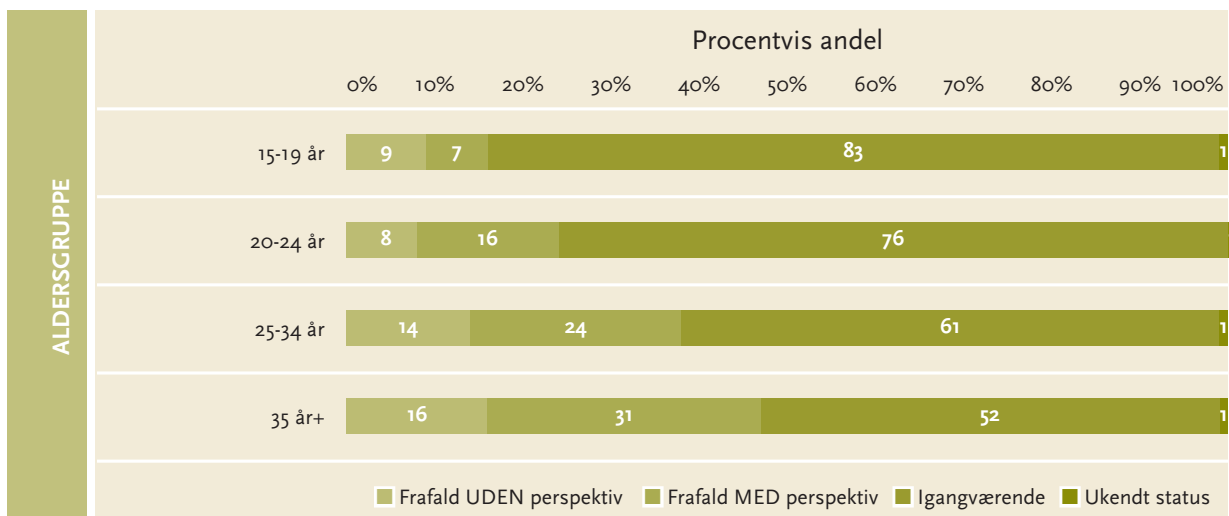
Andre faktorerers betydning for frafaldet – EUD 1

På EUD er det sådan, at der er ...

... større risiko for at falde fra, jo ældre eleven er.

- Det samlede frafald blandt de ældste (35+ år) er ca. 3 gange så stort som blandt de yngste (15-19-årige).
- Blandt de ældste er der dog et markant flertal på to tredjedele, der falder fra MED perspektiv.
- Hos de yngste er denne andel noget lavere (4 ud af 9).

Frafaldsstatus fordelt på aldersgrupper, procent

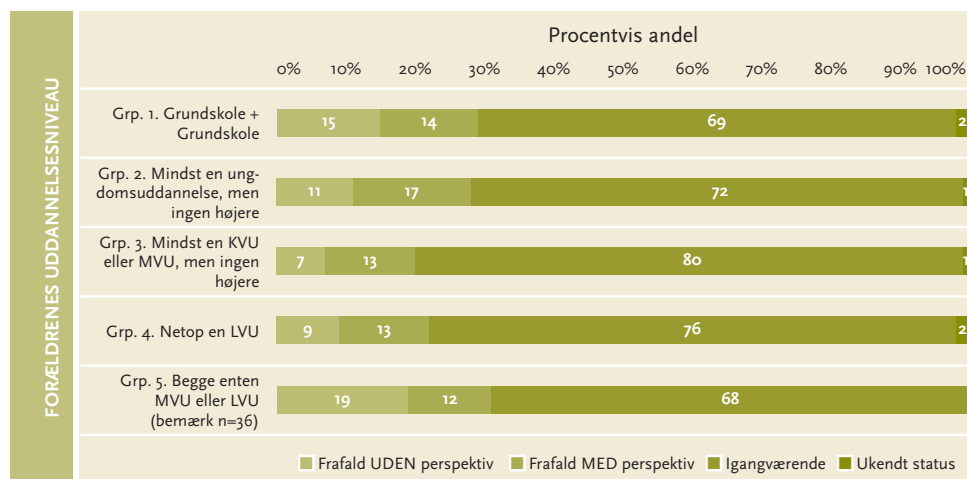
Andre faktorerers betydning for frafaldet – EUD 2

På EUD er det sådan, at der er ...

... større risiko for at falde fra, jo lavere uddannelsesniveau elevens forældre har.

- Dog ses her en interessant kurvelinearitet forstået således, at det er eleverne i den ”midterste” gruppe, der har den laveste frafaldstilbøjelighed.
- Sagt på en anden måde så er det de elever, hvis forældre begge enten har meget kort (grundskole) eller lang (MVU/LVU) uddannelse, som er mest tilbøjelige til at falde.

Frafaldsstatus fordelt på forældrenes uddannelsesniveau, procent

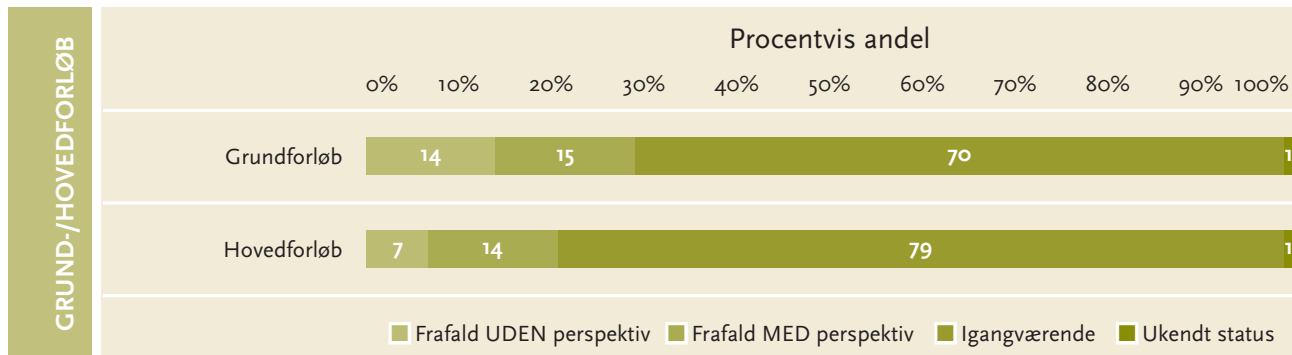
Andre faktorerers betydning for frafaldet – EUD 4

På EUD er det sådan, at der er ...

... større risiko for at falde fra, når eleven befinder sig på grundforløbet frem for hovedforløbet.

- Her bemærkes, at frafaldet UDEN perspektiv er dobbelt så stort på grundforløbet som på hovedforløbet.

Frafaldsstatus fordelt på grundforløb/hovedforløb, procent

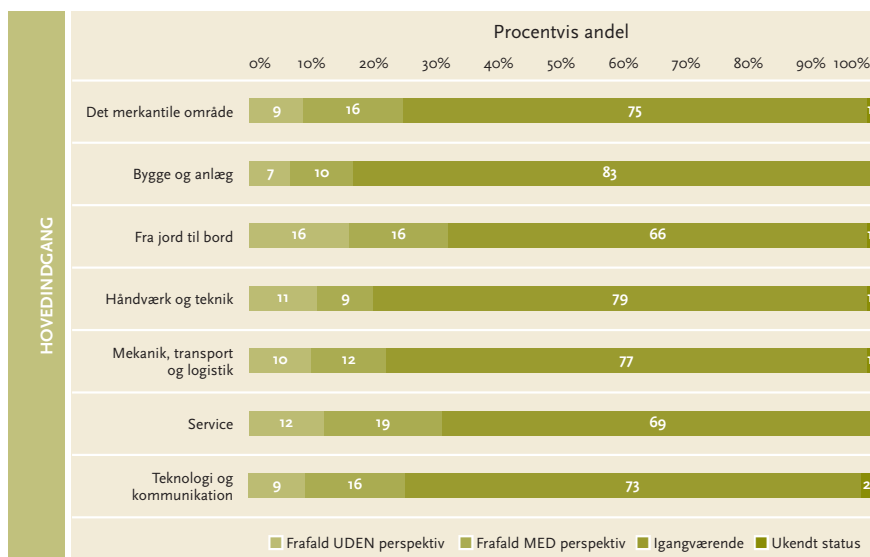
Andre faktorerers betydning for frafaldet – EUD 5

På EUD er det sådan, at der er ...

... meget forskellig risikoprofil afhængig af, hvilken uddannelsesretning (hovedindgang) man befinder sig på.

- Figuren giver et indblik i, hvor stort frafaldet er på de 7 forskellige hovedindgange.
- Summeres andelen af elever der er faldet fra MED og UDEN perspektiv, findes det største frafald på "Fra Jord til Bord" efterfulgt af "Service".

Frafaldsstatus fordelt på hovedindgang, procent

Andre faktorerers betydning for frafaldet – SOSU 1

Blandt eleverne på SOSU/PGU er det kun...

... selve uddannelsen, der betyder noget i forhold til systematisk at adskille eleverne.

- Risikoen for at falde fra varierer betydeligt mellem eleverne på henholdsvis SOSU-assistent (mindst), SOSU-hjælper (midt) og PGU (størst).
- Efter samme mønster er tilbøjeligheden til at falde fra UDEN perspektiv henholdsvis dobbelt og 3 gange så stor blandt SOSU-hjælperne og PGU'erne som blandt SOSU-assistenterne.

Frafaldsstatus fordelt på uddannelse, procent

